Instytut Zachodni

Ośrodek Analiz Politologicznych UW

Konferencja

Polityki pamięci i dyskursy pamięci w 100-lecie wybuchu I wojny światowej.

Tradycja chwały czy moralne zobowiązanie wobec współczesności?

Partner:

EUROPEJSKA SIEĆ PAMIĘĆ I SOLIDARNOŚĆ

26 czerwca 2014 r.

Uniwersytet Warszawski, Audytorium im. Stefana Czarnowskiego, gmach WDiNP UW przy ul. Krakowskie Przedmieście 3

Założenia konferencji

100. rocznica wybuchu I wojny światowej przykuwa coraz większą uwagę opinii publicznej w niektórych państwach europejskich. Towarzyszy temu refleksja o potrzebie głębszego zinterpretowania wydarzeń sprzed wieku w kontekście współczesności, zwłaszcza w obliczu wielu niewiadomych, wiążących się z przyszłością projektu europejskiego, ale także z problemem wojny i przemocy jako zdyskredytowanych narzędzi rozstrzygania konfliktów międzyludzkich. Wspomnienie 1914 roku budzi ponadto zainteresowanie w polskiej opinii publicznej, zważywszy, że przed stu laty wybuch Wielkiej Wojny był przecież momentem wskrzeszającym ponownie nadzieje na przywrócenie niepodległości Polski.

Czy 100. rocznica wybuchu I wojny światowej ma dzisiaj dla głównych aktorów wydarzeń sprzed wieku – ówczesnych wielkich mocarstw, jakiekolwiek znaczenie polityczne w sensie konieczności potwierdzenia wspólnoty zachodnich wartości? Czy też może raczej służy jedynie podkreślaniu przywiązania do narodowych tradycji? Rocznicowe projekty polityki pamięci, jak i różne dyskursy występujące we Francji, Wielkiej Brytanii, Rosji i innych państwach europejskich, służą wspominaniu ofiar, lecz jednocześnie artykułowaniu różnych narodowych aspiracji oraz np. interpretacji przyczyn, które doprowadziły do zrujnowania porządku opartego na zasadzie równowagi sił w ramach koncertu wielkich mocarstw. Takie konkurujące narracje nie mogą nie wzbudzić zainteresowania polskich elit intelektualnych i politycznych. Tym ważniejsza wydaje się potrzeba krytycznego spojrzenia na te kwestie, ale także próba określenia elementów łączących różne przeciwstawne tradycje, dotyczące narodów i tych pokonanych i tych zwycięskich, w tym także tych, które zasługują na pełnoprawny udział w dialogu pamięci jako beneficjenci wersalskiego ładu. Czy zatem w Europie 2014 r. mamy do czynienia z koegzystencją i uzupełnianiem się różnych dyskursów na rzecz zachowania pamięci oraz różnych państwowych polityk pamięci, czy też raczej występują one w odosobnieniu? Jakie implikacje mają te dyskursy i polityki dla tożsamości współczesnych społeczeństw, jak i aktualnych politycznych procesów między państwami na kontynencie europejskim? Czy niosą one w sobie także refleksje o traumatycznych konsekwencjach wojen dla rozwoju ludzkości i w tym sensie, czy mogą pełnić funkcje uniwersalnej moralnej przestrogi?

Program

od 9.30 **REJESTRACJA UCZESTNIKÓW KONFERENCJI**

10.00 **OTWARCIE KONFERENCJI**

prof. dr hab. *Alojzy Nowak*
Prorektor ds. naukowych i współpracy Uniwersytetu Warszawskiego

prof. dr hab. *Stanisław Sulowski*
Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych oraz Ośrodka Analiz Politologicznych, Uniwersytet Warszawski

dr *Michał Nowosielski*
Dyrektor Instytutu Zachodniego

10.15 **PANEL I: ZWYCIĘZCY**

moderator: dr hab. *Rafał Chwedoruk*, Instytut Nauk Politycznych, Uniwersytet Warszawski

Francja
dr *Bartłomiej Zdaniuk*, Instytut Nauk Politycznych, Uniwersytet Warszawski

Wielka Brytania
prof. dr hab. *Jacek Tebinka*, Instytut Politologii, Uniwersytet Gdański

USA
prof. dr hab. *Jadwiga Kiwerska*, Instytut Zachodni, Poznań

Serbia
dr *Dariusz Wybranowski*, Instytut Politologii i Europeistyki, Uniwersytet Szczeciński

Czechy
dr *Grzegorz Gąsior*, Biblioteka Narodowa

Polska
prof. dr hab. *Piotr Madajczyk*, Instytut Studiów Politycznych PAN

11.45 dyskusja

12.30 przerwa

12.45 **PANEL II: ZWYCIĘŻENI I POKONANI**

moderator: prof. IZ dr hab. *Krzysztof Malinowski*, Instytut Zachodni, Poznań

Niemcy
prof. IZ dr hab. *Zbigniew Mazur*, Instytut Zachodni, Poznań

Austria/Węgry
dr *Piotr Szlanta*, Instytut Historyczny UW

Rosja
prof. dr hab. *Stanisław Bieleń*, Instytut Stosunków Międzynarodowych Uniwersytet Warszawski

13.30 dyskusja

14.30 lunch

15.30 **PANEL III: I WOJNA ŚWIATOWA. DYSKURSY I POLITYKI PAMIĘCI W PAŃSTWACH EUROPEJSKICH**

moderator: dr *Paweł Stachowiak*, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

prof. dr hab. *Anna Wolff-Powęska*, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

prof. dr hab. *Jan Rydel*, Przewodniczący Komitetu Sterującego Europejska Sieć Pamięć i Solidarność, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

prof. dr hab. *Zdzisław Krasnodębski*, Universität Bremen

16.30 dyskusja

17.15 zakończenie konferencji